

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

Capvt XII. Æquo animo pauperibus ferendum, si vanis diuitijs spolientur, cùm virtutibus, alijsq[ue] rebus melioribus nolentes spoliari non poßint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

iniuria; fames illa abundantiam preparabat futurorum bonorum; agitudo illa vitam conciliabat eternam: ulcera illa, qua canes lambabant, splendorem gloriae per Angelos ministrandum ferebant inhumani & crudelis dinitis despectus, & ad januas eius cubile contemptus patris Abrabā pīssimos finis, & beatitudinis eius confortia promittebant. Idem in Vitis PP. dixit Abbas Hyperichina: *Theſauriſ monachi eſt voluntaria paupertas. Theſauriſ ergo tibi, frater, in calo, quia ibi, ad requiescendum, ſine fine ſunt ſecula.* Que cum ita ſint, & reuera virtutum theſauri omnes Pigmalionis opes ſuperent, qui apud pecuniarum contemtores reperiuntur,

*Quid quereris, pauper, Croeso ipſo ditior? illi
Arcula diues erat, mens opulenta tibi eſt.*

C A P V T XII.

Æquo animo pauperibus ferendum, ſi vanis dinitijs ſpolientur, cum virtutibus alijsq; rebus melioribus nolentes ſpoliari non poſſint.

Si, ut corpori anima praefat, ita animæ quoque bona corporis bonis anteferenda ſunt, vilpendendæ ſunt vti que omnes dinitiae, in virtutum comparatione. Quare maxima hinc existit consolatio pauperum ac ſpoliatorum, quod epibus priuati, non priuentur poſſeffione bonorum praefantium. Amiferunt omnia qua habebant ait S. Augustinus, *Numquid fidem? numquid pietatem? numquid interioris hominis bona, quiescit ante Deum diues?* Haec ſunt opes Christianorum, quibus opulentus dicebat Apostolus: *Eſt autem quæſtus magnus, pietas cum ſufficientia:* Nihil enim intulimus in hunc mundum, ſed ne auferre quid poſſamus, habentes autem viatum, & regimēntū hiſ contentiſsimiſ. Nam qui volunt dinites fieri, incident in tentationem, & laqueum, & deſideria multa ſulta, & noxia, que mergunt homines in interitum, & perditionem. Radix eſt enim orationis malorum Avaritia, quam quida appetentes à fide perveruerunt, & infiruerunt ſe doloribus multis. Quibus ergo terrena dinitie illa vastatione perierunt, ſi eas ſic habebant, quemadmodum ab iſo foris pampere, intua dinitie audierant; id eſt: ſi mundo utebantur tamquam non uentes, potuerunt dicere, quod ille grauiter tentatus, & mi-

I.

*S. Augustinus.
lib. I. de ci-
uit. c. 10.*

nimè superatus: Nudus exi de utero matris mea, nudus reuerear. De minus dedit, Dominus abstulit, sicut Domino placuit, ita factum est, se nomen Domini benedictum. Ut bonus seruus magnas facultates haberet, ipsam Domini sui voluntatem, cui pedissequus mente ditesceret, neo contristaretur eis rebus viens relictis, quae fuerat citò moriens relictus. Illi autem infirmiores, qui terrenis his bonis, quamvis ea non præponerent Christo, aliquantula tamen cupiditate cobarebant, quantum bac amando peccauerint, perdendo senserant. Tautum quippe dolerunt, quantum se doloribus inservierunt; sicut Apostolum dixisse supra commorandi. Oportebat enim, ut eis adderetur etiam experimentorum disciplina; quibus fuerat tamdi neglecta verborum. Nam cùm dixis Apostolus: qui volunt diuites fieri, in temptationem incident &c. profectò in diuitijs cupiditatēs reprehendit, non facultatem; qui præcepit alibi dicens: Præcipe diuitibus huius mundi, non superbè sapere, neque sperare in incerto diuitiarum suarum, sed in Deo vino, qui præstat nobis omnia abundantē ad fruendum: bene faciant, diuites sint in operibus bonis, facile tribuant, communicent, thesaurizent sibi fundamen-tum bonum in futurum, ut apprehendant veram vitam. Hac quidē suis faciebant diuitijs, magnis sunt lucris lenia damna solati, plusq; latari ex his, qua facile tribuendo tūtius seruauerunt, quam contristati ex his, qua timide retinendo facilius amiserunt. Hoc enim potuit in terra perire, quod piguit inde transferre. Nam quireceperant consilium Domini sui dicentis: Nolite condere vobis in terra thesauros, ubi tinea, & rnbigo exterminant, & ubifures effodiunt, & furantur, sed thesaure-zate vobis in calo thesauros, quo fur non accedit, neque tinea corrum-pit: ubi enim est thesaurus tuus, ibi erit & sor tuus. Tribulationis tempore, probauerunt, quam recte sapuerint, non contemnendo veraci-simum preceptorem, & thesauri sui fidelissimum, inuictissimumq; custo-dem: nam si multi sunt ganis, ibi se habuisse diuitias suas, quo contingit, ut hostis non accederet, quanto certius & securius gaudere posuerunt, qui monitu Dei sui illuc migrauerant, quo accedi omnino non posset? Vnde Paulinus noster Nolensis Episcopus ex opulentissimo diuite voluntate pauperrimus, & copiosissime sanctum, quando & ipsi Barbari Nolam-vastauerunt, cùm ab eis teneretur, sic in corde suo, ut ab eo postea cognosimus, precabatur: Domine non excrucier propter aurum & argentum; ubi enim sint granja mea, tu scis; ibi enim habebat omnia sua, ubi eum-
condere

condere, & thesanizare ille monuerat, qui hec mala mundo ventura pradixerat. Ac per hoc, qui Domino suo monenti obedierant, ubi & quomodo thesanizare deberent, nec ipsas terrenas diuitias barbaris insensib[us] amiserunt. Quos autem non obedisse paenituit, quid de talibus rebus faciendum esset, si non praecedente sapientia, certe consequenter experientia didicerunt. At enī quidam boni etiam Christiani, tormentis excruciat[us] sunt, ut bona sua hostibus proderent. Illi verò nec perdere, nec perdero poterunt bonum, quo ipsi bonierant; si autem torqueri, quam mammonas iniquitatis prodere maluerunt, boni non erant. Admonendi antea fuerant, qui tanta patiebantur pro auro, quanta essent sustinenda pro Christo; ut eum potius diligere discerent, qui pro se passos aeterna felicitate ditarat, non aurum & argentum, pro quo pati miserrimum fuit, seu mentiendo occultaretur, seu verum descendendo proderetur. Namq[ue] inter tormenta nemo Christum confiendō amisit, nemo aurum, nisi negando seruanit: quocirca vitiora fortasse errant tormenta, qua bonum incorruptibile amandum docebant, quam illa bona, qua sine ullo utili fructu dominos sui amore torquebant; sed quidam etiam non habentes, quod proderent, dum habere creduntur torti sunt. Et hi forte habere cupiebant, nec sancta voluntate pauperes erant quibus administrandum fuit; nec facultates, sed ipsas cupiditates talibus esse dignas cruciatibus; si verè melioris vita proposito reconditum aurum argentumq[ue] non habebant, nescio quidem, utrumque cuiquam talium acciderit, ut dum habere creditur, torqueretur. Verumtamen etiam accidit, profecto qui inter tormenta illa paupertatem sanctam confitebatur, Christum confitebatur. Quapropter eis non meruit, ab hostibus cadi, non potuit tamen sancte paupertatis Confessor sine calesti mercede torqueri.

His talibus consolabatur D. Augustinus pauperes à barbaris spoliatos, quos non ad ea, quæ amiserant, modica, fluxa, & multis noxia, sed ad magna, verè pretiosa, & semper duratura aspicere iubebat, qualia bona sunt virtutes, & cœli præmia, quæ virtutes promerentur. Hoc ipsum etiam omnes facere iubebat S. Antonius, his verbis: *Quanta pars immensi infiniti ani attributa est unicuique? Celeriter ea in eternitate evanescit. Quantaq[ue] est universitas? Quantula in gleba la terra repis?* Hec omnia tecum cogitans, nihil animo magnum concipe. Hoc tantum, ut ducta natura agas, & feras, quæ

II.

S. Antonius.
lib. 12, n. 28

communis

S. 3

communis fert natura. Idcura, quomodo mens tua seipsa utatur. In hoc enim sunt omnia. Cetera sine à voluntate dependeant, sive secus, mortua sunt, fumusq;. Quidni Antoninus virtutes & quæ diuitijs, ac corpori mentem anteponat, cùm vel Ethnicus Anaxagoras interroganti cuidam, quisnam esset beatus? dixerit, Nemo ex his, quos tu felices existimas: sed euno in illo numero reperies, qui à te ex misericordia constare creditur. Non erit ille diuitijs & honoribus abundans: sed aut exigui ruris, aut non ambitiosa doctrina fidelis asperguntur cultor, in recessu, quam in fronte beatior; fide diutor, quam ære; moribus cultior quam honoribus; denique ipsa locupletior paupertate.

III.

Horat. Tur-
sellin, lib. 4.
vit. S. Franc-
isp. II.

Quod vel naturæ lumine docti videre Iapones, quantumvis alioqui Bonziorum suorum tenebris obnubilati. Sanctus noster Franciscus Xauerius ad regem Bungi salutandum regiam ingressu, prætorianos milites numero sexcentos, luculentè armatos offendit in vestibulo atrioq;, mox in spatio porticus complures è cohorte regia obnios habet, &c. Aula hinc patnit viris nobilibus plena, ubi puer septennius; sed quod facile appareat, indolis rara, ab senecte ductus occurrit Xauerio, eumq; more patrio salutat. Fortunatum eius in regiam aduentum regi perinde charum jucundumq; fore, ut tempotius imber sit per astatem segeti siti- enti. Proinde ingredetur latue, ac memor, se bonis iuxta charum esse, & innisum malis. Ad qua cùm Franciscus considerat ac benignè respon- disset, adiecit puer: O te beatissim, Pater, qui ex alio orbe in alienas ter- ras venoris, nihil hinc mereor petens, prater infamiam paupertatis! O immensam DEI, quem colas, bonitatem! ô reconditam sapientiam! cui cordi est in suis sacerdotibus rerum inopia egestasq;! Ex nostri Bon- xij ab egestatis probro usq; è abhorrent, ut jurati propalams confirmant, pauperibus obstructum obscuratumq; esse iter in calix, &c. Porro is puer grauissimus de rebus, supra etatem differens, in ulteriore aulan. Franciscum Lusitanosq; deduxit, ubi procerum filij confidebant, &c. Ita sensit de Christianorum paupertate Iapon, ethnicus, & puer, ingenio, natura, ratione doctus. Vedit enim avaritia & cupidita- tis domitorem supra omne aurum & gemmas splendere; & longè animi opes, supra fortunæ ornamenta eminere.

IV.

Macrobi. I. I.
Saturn. 6. II.

Quemadmodum stultus est, qui empturus equum, non ipsum in- spicit, inquit Macrobius, sed stratum eius & frumenta: sic est, quis ho- minem ex ueste, aut conditione, qua modo uestis nobis circumdata est, estiman-

affimandum putat. Et ille qui de Deo Socratis scripsit, *Neg, enim, Apul, dē Deo
ait, in emendis equis phaleras consideramus, & balthei polimina inspi-*
cimus, & ornatiſima cernicis dinitias contemplamur: sed iſtis omnibus
exunijs amolitis & amotis, equum ipsum nudum, & ſolum corpus eius,
& animum contuemur. Itaq; neque equus generofus iudicetur, qui Stratū
*& inſtrumentum ſplendidam habeat; ſed qui natura ſit talis: ita nec vir ho-
neſius, qui multas & affimabiles opes habeat, ſed qui animo ſit preſtans.*
Idcirco fortuna te omnibus bonis ſuis ſpoliauit, vt non tua, ſed tu
inspicteris. Antea mortales purpuram tuam laudabant; nunc
patientiam tuam admirantur. Numquam Iob ornatior fuit, quām
cūm nudus fuit. Veftem priūs homines videbant, tunc etiam men-
tem. Quot viceribus corpus ſcatebat, tot animus eius virtutibus
claruit. Itaque in ſimo illuſtrior, quām in ſolio extitit. Neque illi
paupertas grauiſ fuit, qui, ne grauaretur, ipſe dudum antea a-
nimo diuitias abiecit. Qui opes pro onore habet, illi inopia eſt
pro leuamento. Et certè multæ curæ, cum multis diuitijs abeunt.
Venit autem vna paupertas & libertas. Vel potiū ſtūdū hominis
libera generofitas oſtenditur, cūm amiffis que poſſederat, velut
velo remoto, fortitudo eius appetat. Qui paupertati potiū viti-
um, quām pauperi ascribunt, opinione, non re laborant. Fur pe-
cuniam, latro veftem adimere potheat, in virtutes non habet po-
tentiam. Et vel idcirco omnia ista externa bona amisit Iob, vt oc-
caſionem haberet patientiæ ſuæ, longanimitatiſ ſuæ, fiduciæ ſuæ
Mundo oſtendendæ. Nihil deeft auibus; *refpicate volatilia cali, quo- Matth. 6. 28.*
niā neg, ferunt, nequemetunt, neg, congregant in horrea: & Pater
veſter caeleſtis paſcit illa. Nonnè vos magis pluriſ eſtis illis? Pecora in
diem viuunt, feris ad alimenta ſolitudo ſua ſufficit. Itaque & vos
Nolite ſoliciti eſſe, dicentes: *Quid manducabimus, aut quid bibemus,*
aut quo operiemur? Hec enim omnia gentes inquirunt. Itaque vult
Christus ea à ſuis fidelibus non ſolicite inquiri; ſed ſolitudinem
ſuam in Deum proijcerē omnes, quotquot Deo credunt. *Scit e-*
nim, inquit, pater veſter, quia hiſ omnibus indigetis. Quare ſicut pa-
ter filijs ſuis de cibo, de potu, de vefe proſpicit, ita prouidet Deus
ijs, quorum paupertas hilariſ, tutæ & expedita eſt. Melius curatur,
quem Deus curat. Curat autem pauperes, quia ob iſlam virtu-
tem cura dignos iudicat: vt mox docebo,

Laterim

V.

Interim, vt & illos consolemur, qui diuitias inuiti amiserunt, eamque amissam nimio perè dolent, sciant se dolendo non fieri ditiores, sed miseriores. Nam idcirco eos Deus minus curat, quia illi nummos nimis curant. Aerario, aut marsupio debet esse similis homo. Aerario vel marsupio perinde est, siue plenum, siue vacuum sit: si infers, accipit; si aufers, silet. Non gemit, non clamat, non vociferatur; seu fur, seu dominus accedat, suo loco manet; idem est illi repleri, quod exinanigi. Interrogata est beata memoria Synclética: Si perfectum bonum est, nihil habere. Et illa dixit: Valde bonum est his qui possunt. Etenim hi, qui tolerare possunt, tribulationem quidem carnis habent, sed anima requiem possident. Itaque et si aliquid subinde desit ijs, qui suis bonis exuuntur, atque ideò in opia laborare, & penuria premi dicantur, id tamen aliunde compensatur. Mentiis quies, & anima tranquillitas facit, vt quod carni deest, non aestimetur. Dominus dedit, Dominus abstulit: sicut Dominus placuit, ita factum est, sit nomen Domini benedictum, ait homo simplex, & rectus, ac timens Deum. At tu, o impatiens, quid clamas? Pecuniam perdidisti! Fortasse te illa perdidisset. Pecuniam perdidisti! Sed habuisti. Pecuniam perdidisti! Sed habebis inde periculi minus! Pecuniam perdidisti! O te felicem, si cuam illa auaritiam perdidisti. Sed si manet illa apud te, es tamen utcumq. felicior, quod tanto malo materia subducta est. Perdidisti pecuniam! Et illa quidem quam multos? eris nunc in via expeditior, domi tutior. Non habebis, sed non timebis heredem. Exonerauit te fortuna, si intelligis, & tantiore loco posuit. Damnum patas remedium est. Desles, gemis, miserum te clamites, quod opibus excessus es? Tuo vitio ista tibi iactura tam trifliss est. Non tam molestie feres, si tanquam perditurus habuisses. Perdidisti pecuniam! nempe quam, ut tu haberetis, alius ante perdidera. Vide Petrarch. l. 2. de remed.

VI.

2. Cor. 12. 16. Quid si vel inuito ademtæ opes prosint, atque is maximè profit, qui vel maximè videtur nocuisse? Cum essem astutus, inquit S. Thom. 2. 2. Apostolus, dolo vos cepi; hoc est, artificiosa solertia, & cauta prudenter vos conuersti. Nam, vt S. Thomas existimat, eo loco, abusiuè in bonam partem accipiuntur. Sic decipi, non est iniuriam pati, sed beneficio affici: ditatque alterum, qui eum dolo bono Hilt. Lausiac, spoliat. Audi factum felix euenu, forte conatu, quod merito He- lenopo-

In vitis PP,
lib. 5.

Iob. 1. 23.

2. Cor. 12. 16.
S. Thom. 2. 2.
q. 55. art. 4.
ad 1.

Pallad. c. 6.

lenopolitanus Episcopus Palladius memoriae mandauit. Erat quādam Alexandria virgo solum nomine, habitu quidem humilis, animi autem instituto parca, gloria & insolens, & laborans auaritiā, auri potius quam DEI amans: ex rebus suis nulli umquam exhibens, non hospiti, non pauperi, aut afflito, non monacho, non virginī, non Ecclesiæ vel obolum unum. Ea multis sanctorum Patrum admonitionibus incitata, non repellet graue pondus diuitiarum. Erat autem ei quoq; genus, ex quo soror sua filiam in filiam adoptauerat. Cui noctu & diu sua pollicebatur, cūm ipsa excidisset ab opibus caelestibus. Nam hæc quoque est una species fraudis diaboli, qui pretextu amoris in cognatos, efficit ut nascatur auaritia. Nam quòd ei nulla cura sit generis, hinc patet. Ipse enim docuit, & fratrem & matrem, & patrem occidere. Idq; est ex scripturis extra controversiam. Sed et si videatur nonnullis curam cognitorum inferere, non hoc facit quòd illis bene velit, sed ut eorum qui ei parent animam apertè exerceat ad iniustitiam, cūm ipse sciat latam sententiam, qua dicit: In iusti regnum DEI non posidebunt, &c. Huic virgini, qua solo nomine sibi parauerat appellationem, moribus autem erat aliena ab exercitatione, cūm venam, ut dicitur, vellet incidere ad leuandam auaritiam. sanctissimus Macarius presbyter & Prefectus Prochotrophij eorum, qui sunt corpore mutilati, talem astutum excoxit. Erat enim is a inuentus lapidarius: Ad eam autem accedens, dicit: in me incidentur pulchra gemma, smaragdi & hyacinthi; nec scio, an sint furtini, an alicuius mercatoris, non constituitur enim eis pretium, cūm estimationem superent: qui habet autem, vendit eas quingentis nummis. Si ergo tibi visum fuerit, eas accipere, da quingentos nummos; potes ex una gemmā accipere quingentos, reliquias autem uti ad varandum mundum filie tua sororis. Cūm autem, qua dicebatur virgo, tota penderet à puerâ, inescatur eius ornande cupiditate: & procidit adeius pedes, & dixit: Rogo te, ne quis aliis eas accipiat. Eam ergo adhortatur sanctus, dicens: Veni usque ad domum meam, & eas affice. Illa autem noluit; sed ei præbet quingentos denarios, dicens: Rogo te, ipse eas, ut vis, cape. Nolo enim videre hominem qui eas vendit. Cūm autem quingentos denarios ab eâ accepisset sanctus Macarius, dat eas ad usum Prochotrophij. Cūm autem multum tempus praterijisset, quoniā existimabatur Alexandria senex vir esse summè pius ac misericors, vixit autem ad centum usq; annos, cuius tempore nos quoq; fuimus, vereba-

etur eum admonere. Tandem om̄m enī innenisset in Ecclesia, dicit ei: Rogo te, quid jubes de lapidibus, pro quibus dedimus nummos quingen-
tos? ille ei respondit, dicens: à quō die mihi dedissi aurum, eos impendi
in pretium gemmarum, & si velis eas videre, veni in hospitium. Illo
enī sī sunt gemmae, & vide: quōd si tibi non placeant, tolle aurum-
tuum. Venit autem illa lubentissimè. Habet autem Ptochotrophium
in superiori quidem parte mulieres, in inferiori autem viros. Cum ea
autem accessisset, introducit eam in vestibulum, & dicit ei sanctus Maca-
rius: Quid vis primū videre, hyacinthos an smaragdos? Ea verò illi
dicit: Quod tibi video. Ille verò eam ducit in partem superiorē, &
ostendit ei mulieres mancas ac mentilas, & orbatas oculis, & dicit ei: Ecce
hyacinti. Deinde ducit eam in partem inferiorem, & ostendit ei vi-
ros, dicens: Ecce smaragdi; & existimo, non inneniri his pretiosiores;
quōd si tibi non placeant, accipe aurum tuum. His ergo sic gestis, podo-
re affecta virgo exiit, & domum reuersa magnum accepit dolorem, quōd
hanc rem ex DEO non fecisset, sed adducta necessitate. Postea autem
gratias egit presbytero, cùm puella, cuius curam gerebat, post nuptias
mortua esset, sine liberis, ipsaq; deinceps vitam suam rectè instituit.

VII.

Multis sanguinis copia laborantibus, prodest venam secari.
Auaris pecuniam auferre, est sanguinem mittere. Quo pacto mi-
lit huic mulieri Macarius; quæ vitam numquam restè instituisse,
tot nummis onerata. Nemo tamen hinc erroris debet sumere oc-
casionem. Nec enim fures, aut prædones excusabuntur, si, dum-
clepunt, aut rapiunt pecunias, dicunt se auaris sanguinem mitte-
re, alioquin & carnifex, cùm eos cultro suo subiecerit, dicit se
illis sanguinem missurum. Alia, & sancta arte Macarius fāmina-
isti nummos abstulit, eos redditurus, nisi tandem vel lubens con-
fessisset. Ut autem consentiret, videtur illa ipsa pecunia impe-
trasse, quam pro eius animæ salutē Macarius in egenos erogauit.
Utinam Macarius haberet multos imitatores, qui pecuniam pre-
tiosis vestibus, sumtuosis spectaculis, Antonianis conuiuijs, aut
alij vanitati destinatam, in pauperes, dolo bono, transferrent.
Quām multi parentes vtiliū vestirent nudos, quām tot pellibus
pretiosis inuoluerent suos Ascanios? aut Iulos? Grauantur in au-
lis parietes aureis belluatis tapetibus, & milites in campo frigore
percunt. Quantum, ô mariti, in coniugia vestrarum syrmata
impēn-

impeditis? quantum, ô vxores, in virorum vestrorum compositiones? suadete illis, vt tantum in inopes expendant. Non erit hoc pecunias amittere, sed fœnori dare. Difficile est hoc? Deum amanti nihil difficile est. Cur hic ambigitis, quæ potestis aliud quiduis coniugibus vestris suadere? immò etiam malis fraudibus persuadere? Ioannis Eleemosynarij Archiepiscopi Alexandrini exemplum vobis proponite, qui quām primum Pontifex factus est, accersitis ad se Ecclesiæ dispensatoribus, ijsque quos à secreto consilio habebat, dixit: *Non est iustum, ô fratres, & in ministerio socij, ullius alterius rei curam gerere prius, quam Christi. Euntes itaq; per totam ciuitatem, singulatim describitez meos DOMINOS. Hæserunt illi, quid veller, & interrogarunt, quinam essent Patriarchæ DOMINI?* Quibus respondit: *Quos vos pauperes & mendicos soletis appellare, eos ego DOMINOS meos, & adiutores nomino. Nam ijs soli mihi possunt opem ferre, ut à Christi regno non excidam.* Fecerunt, quod iussi erant, & inuenti sunt septies mille quingenti, quorum singulis quotidie jussit dari sumptum diurnum. Post hæc studium conuertit suum ad hoc, vt justis ponderibus & mensuris vterentur, qui vendebant in ciuitate. Utamini & vos, ô matresfamilias iustis ponderibus, nec vobis ipsis plus in luxum vestrum, in torques, in armillas, in gemmas impendite, quām in membra Christi alenda. Hoc dicite maritis vestris, quod Eleemosynarius dixit ijs, qui res Ecclesiæ dispensabant. Maritos dominos vocatis, & illis ipsæ imperatis. Pauperes pro dominis vestris habetote, qui possunt vobis opem ferre, non jam vt domi regnetis, sed ne à Christi regno excidatis.

Leont. Episc.
Neapolis in
eius vita,
apud Sur. 23
Januarij.

C A P V T XIII.

Quantam DEV S pauperum suorum curam gerat?

SI hæc omnia, quæ declarauiimus, nihil essent, illud tamen vel vnicum meritò pauperes animaret, quod Deum habeant curatorem. Securissimè degunt illi, qui se sciunt, bono ac fideli œconomio suo fidere posse. Quo pacto rex Pharaon olim dixit ad Ioseph: *Numquid sapientiores & consimiles tui* Gen. 41. 39.

T 2 inuenire

I.